

Lesson Notes № 94

У піцерії

At the pizzeria

Sound changes between imperfective and perfective verbs in Ukrainian

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode94

Вступ

Привіт! Мені звати Анна, я вчителька української мови і ви слухаєте подкаст «Уроки української». Як справи? У мене все супер!

Hello! My name is Anna, I am a Ukrainian language teacher and you are listening to the Ukrainian Lessons Podcast. How are you doing? I'm doing great!

Зараз на подкасті ми слухаємо дуже реалістичні розмови українською мовою. Наприклад, минулого разу ми слухали діалог на ярмарку — наша головна героїня купувала там картоплю, виноград, хурму... А позаминулого разу Христіна була на блошиному ринку, де вона придбала гарненьку вишиваночку.

Now in the podcast, we are listening to the very realistic conversations in Ukrainian. For example, last time we listened to a dialogue at the fair — our main character bought potatoes, grapes, persimmon there... And the time before that, Khrystyna was at the flea market, where she bought a pretty embroidered shirt.

Сьогодні буде, мабуть, одна з найтипівіших ситуацій не тільки в Україні, але й по всьому світу. Христіна і її сусідка Лєся будуть вечеряти... в піцерії!

Today, there will be, perhaps, one of the most typical situations not only in Ukraine but also around the world. Khrystyna and her roommate Lesia will have dinner... in the pizzeria!

Про те, як вони вирішують туди піти і як вони вибирають піцу, ми послухаємо сьогодні. А тоді поговоримо ще трохи про докóнаний і недокóнаний віди дієслів, а саме чергування — зміни, які відбуваються при утворенні докóнаного віду.

Today, we will listen to how they decide to go there and how they choose a pizza. And then, we'll talk a little more about the perfective and imperfective aspects of the verbs, namely about the alternation — the changes that occur when forming the perfective aspect.

То як, готові починати?

So, are you ready to start?

Розмова №12 Я пригощаю!

- Христина: **Лєсю, пам'ятаєш, я шукала місця в нас на районі, де можна смачно поїсти?** Khrystyna: *Lesia, do you remember, I was looking for places in the neighborhood where you can eat something tasty?*
- Леся: **Угу, пам'ятаю. І що, знайшла якісь хороші заклади?** Lesia: *Yes, I remember. So, have you found some good places?*
- Христина: **Ага, знайшла нову піцерію, там дуже смачно і відносно недорого. Називається «Джованні».** Khrystyna: *Yeah, I've found a new pizzeria; the food there is very tasty and relatively inexpensive. It is called "Giovanni".*
- Леся: **Хм, не чула про таку. Це, мабуть, щось новеньке.** Lesia: *Hmm, I haven't heard about it. This is probably something new.*
- Христина: **То, може, заїдемо? Я пригощаю.** Khrystyna: *So, maybe let's go there? My treat.*
- Леся: **Ой, Христіно, ти вже вдріг мене пригощаєш. Мені незручно.** Lesia: *Oh, Khrystyna, you're treating me for the second time already. I don't feel good about it.*
- Христина: **Та ну, перестань. Наступного разу можеш ти мене пригостити.** Khrystyna: *Don't worry about it. Next time you can treat me.*
- Леся: **Ловлю тебе на слові!** Lesia: *I'll make sure this to happen!*
- Христина: **Домовились! Уявляєш, тут власник справжній італієць, піцу готують на дровах! Атмосфера і обслуговування просто супер. Зараз сама все побачиш.** Khrystyna: *It's a deal! Can you imagine, the owner is a real Italian, they cook pizza in a wood-fired oven! The atmosphere and service are just great. You will see everything yourself now.*
- Офіціантка: **Добрий день!** Waiter: *Good afternoon!*
- Христина: **Добрий день!** Khrystyna: *Good afternoon!*
- Леся: **Добрий день! У вас є вільні стілики?** Lesia: *Good afternoon! Do you have any free tables?*
- Офіціантка: **Хвилинку... Можете сісти за ось цей стілик біля вікна.** Waiter: *Just a minute... You can sit down at this table near the window.*
- Леся: **Чудово! Сідаємо тут?** Lesia: *Wonderful! Let's sit here?*
- Христина: **Угу, супер.** Khrystyna: *Yeah, great.*
- Офіціантка: **Ви готові замовляти, чи підійти до вас пізніше?** Waiter: *Are you ready to order, or should I come to you later?*
- Христина: **Так, нам, будь ласка, негазовану водичку і піцу... Минúлого разу я брала** Khrystyna: *Yes, please, we will have non-carbonated water and a pizza... Last time I took Caesare,*

«Цезаре», це така з куркою і лістьям салату. Дуже смачна була!

Офіціантка: Радя, що вам сподобалось.

Леся: Можливо, цього разу варто взяти щось інше?

Христина: Угу, справді, я б хотіла спробувати щось нове... Допоможіть нам, будь ласка, вибрати якусь піцу. Бо у нас немає часу вибирати.

Офіціантка: Якщо ви любите м'ясні піци, рекомендую взяти «Палермо». Якщо любите сир — «Кватро формаджі», тобто 4 сири. Є ще піца з морепродуктами, вегетаріанська, гавайська (це з ананасами)...

Христина: Ого, я бачу, у вас є з чого вибрати. Я за сірну піцу. А ти, Лесю?

Леся: Я теж! Беремо «Кватро формаджі».

Офіціантка: Гірний вибір. Вам маленьку, середню чи велику?

Леся: Середню? Середню.

Офіціантка: Що будете пити? У нас є чудове червоне сухе вино до сірної піци. Бажаете?

Христина: Ні, дякую. Я буду лимонад.

Леся: Я теж лимонад.

Офіціантка: У нас є лимонад імбірний, ягідний і цитрусовий. Який бажаете?

Христина: Я буду ягідний.

Леся: А я імбірний.

Офіціантка: Чудово, тоді ваше замовлення: дві склянки негазованої води, піца «Кватро формаджі» середня, один ягідний лимонад і один імбірний.

Христина: Все правильно.

it's the one with chicken and lettuce leaves. It was very tasty!

Waiter: *I'm glad you liked it.*

Lesia: *Maybe this time we should take something else?*

Khrystyna: *Yeah, indeed, I would like to try something new... Could you please help us choose some kind of pizza? Because we do not have time to choose.*

Waiter: *If you like meat pizzas, I recommend taking "Palermo." If you like cheese — "Quattro Formaggi," that is, 4 cheeses. There is also a pizza with seafood, vegetarian, Hawaiian (with pineapple)...*

Khrystyna: *Oh, I see; you have a lot of pizzas to choose from. I'm for cheese pizza. And you, Lesia?*

Lesia: *Me too! We'll take "Quattro Formaggi".*

Waiter: *A good choice. Would you like a small, medium, or large pizza?*

Lesia: *Medium? Medium.*

Waiter: *What would you like to drink? We have wonderful red dry wine that goes with cheese pizza. Would you like it?*

Khrystyna: *No, thank you. I'll take lemonade.*

Lesia: *I'll take lemonade too.*

Waiter: *We have ginger, berry, and citrus lemonade. Which one would you like?*

Khrystyna: *I'll take the berry one.*

Lesia: *And the ginger one for me.*

Waiter: *Fine, then your order is two glasses of non-carbonated water, medium pizza "Quattro Formaggi," one berry lemonade, and a ginger one.*

Khrystyna: *Everything is correct.*

Episode 94 – У піцерії

At the pizzeria. Sound changes between imperfective and perfective verbs in Ukrainian

Леся: **А можете нам одразу принести рахунок, будь ласка?**

Lesia: *Could you bring the bill now, please?*

Офіціантка: **Звичайно.**

Waiter: *Of course.*

Христина: **А ще скажіть, будь ласка, за скільки часу буде готова піца?**

Khrystyna: *And could you tell us, please, how long it will take to cook pizza?*

Офіціантка: **Зазвичай піцу готують 15-20 хвилин. Але зараз у нас дуже багато людей, тому може бути затримка 5-10 хвилин.**

Waiter: *Usually, it takes 15-20 minutes. But now there are many people, so a 5-10-minute delay is possible.*

Христина: **Нічого страшного, нам з подругою є про що поговорити.**

Khrystyna: *No worries, my friend and I have things to talk about.*

Чергування звуків при утворенні доконаного виду

Sound changes forming the imperfective aspect

Голосні звуки		Приголосні звуки	
и → е	сти и рати → ст е рти вми и рати → вми е рти пом и рати → пом е рти	ш → с	запро ш увати → запро с ити прим у шувати → прим у сити прикра ш ати → прикра с ити
і → е	збер і гати → збер е гти вип і кати → вип е кти вит і кати → вит е кти	д → с	сі д ати → сі с ти напа д ати → нап а сти розпові д ати → розпові с ті
о → е	прин о сити → прин е сті прив о зити → прив е зті	ж → з	замор о жувати → замор о зити вра ж ати → вра з ити
а → о	допом а гати → допом о гти	ч → т	скор о чувати → скор о тити
и → ø	зб и рати → зб р ати виб и рати → виб р ати назив и вати → наз в ати	ч → к	кри ч ати → кри к нути
		дж → д	заря дж ати → заря д ити наро дж увати → наро д ити
		вл → в мл → м бл → б	уя вл яти → уя в ити замо вл яти → замо в ити повід о м л яти → повід о м и ти зароб л яти → зароб и ти
		щ → ст	приго щ ати → пригост и ти захи щ ати → захи с ити

Дієслово дня

Пригощати — 1) treat (with food or drinks);
2) to entertain (to invite).

Perfective form: пригостіти

Теперішній час Перша дієвідміна

Я	пригоща́ю	ми	пригоща́ємо
ти	пригоща́єш	ви	пригоща́єте
він, вона, воно	пригоща́є	вони	пригоща́ють

Минулий час Недоконаний вид

він	пригоща́в
вона	пригоща́ла
воно	пригоща́ло
вони	пригоща́ли

Минулий час Доконаний вид

він	пригості́в
вона	пригості́ла
воно	пригості́ло
вони	пригості́ли

Майбутній час Недоконаний вид

Я	бу́ду пригоща́ти
ти	бу́деш пригоща́ти
він, вона, воно	бу́де пригоща́ти
ми	бу́демо пригоща́ти
ви	бу́дете пригоща́ти
вони	бу́дуть пригоща́ти

Майбутній час Доконаний вид

Я	пригощу́
ти	пригості́ш
він, вона, воно	пригості́ть
ми	пригостимо́
ви	пригостите́
вони	пригостя́ть

Фразеологізм дня

Ловіти на сліві

(literally "to catch at the word")

to find to take advantage of someone's occasional statement to make it certain to happen,
to take one's word

– Христіно, ти вже вдруге мене пригощаєш. Мені незручно.

– Та ну, перестань. Наступного разу можеш ти мене пригостити.

– **Ловлю** тебе на слові!

– *Khrystyna, you are treating me for the second time. I don't feel good about it.*

– *Don't worry about it. Next time, you can treat me.*

– *I'll make sure this to happen.*

Ти збираєшся займатися українською мовою щодня? **Ловлю** тебе на слові!

Are you going to practice Ukrainian every day? I take your word!

Бонусні вправи

1

	Недоконаний вид	Доконаний вид
1.	замовляти	
2.		уявити
3.	приносити	
4.		привезти
5.	пригощати	
6.		захистити
7.	вибирати	
8.		забрати
9.	примушувати	
10.		запросити

2

Перекладіть на українську:

1. Usually we sit down near the window. But we can sit here if there are no free tables near the window.

2. You're always treating me. Today, I want to treat you to lunch.

3. – Do you need to charge your phone?

– Yes, I charge it every day.

4. I want to save this link. I always save useful links.

3

Прочитайте казку. Заповніть пропуски словами:

з'їв забула з'їла порізав пригощала запросити наварила взяв

Лисичка та журавель

(українська народна казка)

Були собі Лисичка та Журавель. Зустрілися якось вони в лісі. Та такі стали приятелі! Вирішила Лисичка Журавля до себе в гості ¹ _____.

— Приходь, — каже, — Журавлику, приходь, лебедику! Я для тебе — як для себе. Я для тебе — як для себе!

От приходить Журавель до Лисички. А Лисичка ² _____ кашки з молочком, розмазала по тарілці та й припрошує:

— Пригощайся, Журавлику, пригощайся, лебедику!

Журавель до кашки — стукав, стукав дзьобом по тарілці — нічого не виходить. А лисичка все швиденько ³ _____ та й каже до Журавля:

— Вибачай, Журавлику, — що мала, тим тебе і ⁴ _____, а більше нічого не маю.

— То спасибі ж, — каже Журавель. — Приходь ти тепер до мене в гості.

— А прийду, Журавлику, прийду, лебедику!

От уже Лисичка іде до Журавля в гості. А Журавель наварив такої смачної страви, щоб **пригостити** Лисичку: ⁵ _____ і м'яса, і картопельки, і бурячків, ⁶ _____ на маленькі шматочки, склав у глечик з вузькою шийкою та й каже:

— **Пригощайся**, люба приятелько, не соромся!

Лисичка до глечика — голова не влезить! Вона сюди, вона туди... Нічого не виходить!

А Журавель все дзьобом у глечик, усе в глечик. Помаленьку-помаленьку — та й усе ⁷ _____, що наварив. А тоді й каже:

— Вибачай, лисуню, що мав, то тим тебе і **пригощав**. Більше нічого не маю.

Ох і розсердилася Лисичка! Так розсердилася, що й подякувати ⁸ _____.

Вона, бачите, думала, що на цілий тиждень наїсться. А тут така невдача!

Та від того часу Лисичка не приятелює з журавлями.

Key Vocabulary 3-94

атмосфе́ра	atmosphere, general mood
вибира́ти, ви́брати	to choose (<i>imperfective, perfective</i>)
випіка́ти, ви́пекти	to bake, to bake thoroughly (<i>imperfective, perfective</i>)
витіка́ти, ви́текти	to flow out, to run out (<i>imperfective, perfective</i>)
відно́сно	relatively
вмира́ти, вмéрти = помира́ти, помéрти	to die (<i>imperfective, perfective</i>)
дро́ва	firewood, wood
за́клад	establishment, institution
замóвлення	order
заряджа́ти, заряди́ти	1) to load; 2) to charge (<i>imperfective, perfective</i>)
затри́мка	delay
імби́рний	ginger (<i>adjective</i>)
крича́ти, кри́кнути	to shout, to cry out (<i>imperfective, perfective</i>)
лимонáд	lemonade
ли́стя салáту	lettuce leaves
лови́ти на сло́ві	“to catch on one’s word”: to take advantage of someone’s occasional statement, to take one’s word (<i>imperfective</i>)
м’я́сний	meat
морепроду́кти	seafood
назива́ти, назва́ти	to call, to give a name (<i>imperfective, perfective</i>)
негазо́вана вода́	non-carbonated water
незру́чно	inconveniently, uncomfortably
обслуго́вування	service (at the restaurant, etc.)
перестава́ти, перестáти	to give up, to stop (<i>imperfective, perfective</i>)
прикраша́ти, прикра́сити	to decorate (<i>imperfective, perfective</i>)
приму́шувати, приму́сити	to force, to make sb do sth (<i>imperfective, perfective</i>)
розповіда́ти, розпо́вісті	to tell, to narrate (<i>imperfective, perfective</i>)

серéдній	medium (<i>adjective</i>)
сírний	cheese (<i>adjective</i>)
сідáти, сїсти	1) to sit down, to take a seat; 2) to get on, to board (<i>imperfective, perfective</i>)
скорóчувати, скоротїти	1) to shorten; 2) to reduce, to cut down (<i>imperfective, perfective</i>)
стирáти, стérти	to erase, to delete (<i>imperfective, perfective</i>)
стóлик	little table
сухїй	dry
цїтрусовий	citrus (<i>adjective</i>)
ягїдний	berry (<i>adjective</i>)

Відповіді на вправи

1

1. замовити	6. захищати
2. уявляти	7. вибрати
3. принести	8. забирати
4. привозити	9. примусити
5. пригостити	10. запрошувати

2

1. Зазвичай ми сідаємо біля вікна. Але ми можемо сісти тут, якщо немає вільних столиків біля вікна.
2. Ти завжди мене пригощаєш. Сьогодні я хочу пригостити тебе обідом.
3. – Тобі треба зарядити телефон?
– Так, я заряджаю його кожен день.
4. Я хочу зберегти це посилання. Я завжди зберігаю корисні посилання.

3

1. запросити	5. взяв
2. наварила	6. порізав
3. з'їла	7. з'їв
4. пригощала	8. забула

